

2023. augusztus 21.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

**Pulszky Károly (London 1853. XI. 10. – Brisbane, Myrtle town / Ausztrália 1899. VI. 5.)
politikus, műgyűjtő, művészeti író**

Névváltozatai:

Pulszky, Carl von

Pulszky, Karl von

Pulszky Károly

P – ky K – ly

P – y K – ly

Családi beceneve: Charlie

Eltemetve: Brisbane, toowongi temető

Édesapja: Pulszky Ferenc (Eperjes 1814. IX. 17. – Budapest 1897. IX. 9.) politikus, műgyűjtő, régész

Édesanyja: **Walter** Teréz (Bécs 1819. I. 7. – Buda 1866. IX. 6.)

1882-1899 között felesége: **P. Márkus** Emília (1860-1949) színésznő. 1903-ban Andor Oszkárhoz megy feleségül, aki felesége kedvéért Párdány Oszkára magyarosított, így továbbra is P. Márkus Emília néven szerepelt. [Második férje hozza rendbe Márkus Emília anyagi helyzetét]

http://www.bajorgizi.hu/data/markus_emilia.html

Lányai:

Pulszky Romola

*Pulszky Romola. In: *Magyar életrajzi lexikon.* (1978-1991). Főszerkesztő: **Kenyeres** Ágnes. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1994. ?. p.

London – Torino – Firenze

1873 Az Iparművészeti Múzeum főigazgatójának titkára

1874-1877 Lipcse, művészettörténeti tanulmányok, doktorátus megszerzése

1881-től az Országos Képtár munkatársa

1884-től 1896. II. 2.-ig az Országos Képtár igazgatóőre, a Szépművészeti Múzeum gyűjteményének kialakítására, vásárlásainak intézésére 1895-ben létrehozott bizottság tagja, a külföldi vásárlások lebonyolítója. Célja a Nemzeti Képtár és Szobortár létrehozása, gyarapítása. 1893-ban benyújtja a múzeum alapítására vonatkozó tervezetét a millenniumi rendezvényéhez kapcsolódva.

1885. V. 11. A Magyar Tudományos Akadémia székfoglaló „*Az országos képtár nomenclaturája*” címmel

1883. V. 17. a Magyar Tudományos Akadémia levelező tag

I. Monográfiák

1877

**Beiträge zu Raphael'a Studium der Antike.* Leipzig 1877. 50 p.

Forrás: Biró bibl. 423.p.

1878

A magyar háziipar díszítményei.* A chromolithographiai táblákat készítette **Fischbach Frigyes. Budapest: Egyetemi Nyomda, 1878. 71 p. 40 t. (Acta nova Musei Nationalis Hungarici, 2.)

Magyar, német, francia nyelven

Forrás: *A magyar könyvgyűjtő kézikönyve*, 1. 1990. 1230. p. 10570.sz.

1891

**Gellérthegyi necropolis*. Budapest: 1891. 20 p.
Forrás: Biró bibl. 459.p.

II. Cikkék folyóirat és tanulmánykötetek

1878

XVI. és XVII. századbeli magyar szövetdíszítésekről. *Századok* XII. 1878. 460-465. p.
Felolvasatott az apr. 5-iki vál. ülésen.

*A nagyváradi kiállítás. *Vasárnapi Újság* 1878. 269. p.
Forrás: Biró bibl. 324.p.

1879

*Iparművészeti jegyzetek. *Archaeológiai Értesítő* XIII. 1879. 259-274. p.
Forrás: Biró bibl. 515.p.

Az orsz. képtár egy remeke. [Madonna. Festette Francesco Raibolini (Francia). – Martin E. metszésében kiadta az Orsz. M. Képzőművészeti Társulat]. *Képzőművészeti Szemle* I. 1879.I. 1. sz. 38-39. p.
FSzEKvt.Bp.Gy.: BQ 700/16

1880

*A magyarhoni sodronyzománczos kelyhek. *Archaeológiai Értesítő* XIV. 1880. 11-28. p.
Forrás: Biró bibl. 523.p.

*Feszület. Olasz bronzöntés a XV.századból. *Archaeológiai Értesítő* XIV. 1880. 155-157. p.
ill.
Forrás: Biró bibl. 423.p.

Az esztergomi főegyház kincstára. *Archaeológiai Értesítő* XIV. 1880 (1881). 67-303. p. 7 ill.
Forrás: Biró bibl. 81.p.
http://real-j.mtak.hu/287/1/ARCHERT_1880_014.pdf

*Iparművészek a Keleten. *Vasárnapi Újság* 1880. 597-598. p. ill. 592. 593. p.
Forrás: Biró bibl. 402.p.

1881

Raphael Santi az Országos Képtárban. *Archaeológiai Értesítő* ÚF. I. 1881. 40-101. p. 15 ill., 2 t.

Az országos képtár rajzgyűjteménye... *Archaeológiai Értesítő* ÚF. I. 1881. 126-127. p. 2 ill.
[Dürer két rajzáról]

*– **Fellner** Sándor: Bakocs Tamás sírkápolnája Esztergomban. *Archaeológiai Értesítő* ÚF. I. 1881. 246-255. p. 7 ill.

1882

*Az Akadémia szerepe a képzőművészetek fejlesztésében. *Akadémiai Értesítő* III. 1882. 333. p.
Forrás: Biró bibl. 34.p.

*Renaissancekori tárgyak kincstára. *Archaeológiai Értesítő* II. 1882. 231-253. p. ill.

Forrás: Biró bibl. 81.p.

*A magyar agyagművesség történetére vonatkozó kérdések. *Archaeologiai Értesítő* II. 1882. 254-274. p. ill.

Forrás: Biró bibl. 81.p.

***Pulszky** [Károly]: Raphael Santi in der ungarischen Reichs-galerie. *Ungarische Revue*, Budapest 1882

Klny.

*Raphael Santi in der ungarischen Reichs-Gallerie. Budapest: Friedrich Kilian; König. Ung. Universitäts-Buchdruckerei, 1882. 47 p. ill.

636=117886

[Raffaello di Giovanni Santi]

Quelques documents... sur Raphael

3433/coll.9

1883

*Két iparművészet-történeti értekezés. *Archaeologiai Értesítő* XIII. 1879. 33 p. 21 ill.

Klny. is

Forrás: Biró bibl. 515.p.

Rafael Santi képeiből. *Vasárnapi Újság* XXX. 1883. IV. 8. 14. sz. 226. p., 4 ill.: 220. 221. 226. p.

1885

Az országos képtár új szerzeményei. (Girolami dai Libri, Rembrandt.) *Budapesti Szemle* XLII. 1885. CII. sz. 406-413. p.

Felolvasatott a Kisfaludy-Társaság 1885 április 29-dikén tartott ülésén

1886

*Iparművészet és stíl. *Művészi Ipar* I. 1885-1886. 193-199.p.

Forrás: Biró bibl. 515.p.

1889

A győri alakos kárpit. *Archaeologiai Értesítő* ÚF. IX. 1889. 1. sz. 14-20. p. 1 ill.

1890

Pulszky Károly: Les galeries publiques de Budapest = Budapest nyilvános képtárai = Die öffentlichen Gemäldegallerien Budapests. [1.] *Budapesti Látogatók Lapja* = *The Foreigners Gazette* = *Fremden-Blatt* = *Gazette des Étrangers* III. 1890. II. 2. sz. 4-7. P

406/2011.06.OSzK.x

2. III. 1980. IV-V. 3. sz. 3-5. p. 1 ill. 407/2011.06.OSzK.x

3. III. 1980. VI. 4. sz. 9-11. p. 2 ill. 408/2011.06.OSzK.x

Bp.B.121.

*Három magyar érdekű olasz renaissance emlék. *Archaeologiai Értesítő* ÚF. X. 1890. 301-315.p.

Forrás: Biró bibl. 423.p.

*Horovitz Lipót. *A Hét* 1890. II. kötet 357-358. p.

1892

*Az Akadémia szerepe a képzőművészetek fejlesztésében. *Akadémiai Értesítő* III. 1892. 333-340. p.

Felolvasás

III. Előadások kéziratai, kiadatlan kéziratok

*Német nyelvű kézirat a Ludovisi-Ares szoborról

20 lev, 21 cm

2969

IV. Könyvismertetések

V. Kiállítás-rendezések, katalógusok, Országos Képtár / Szépművészeti Múzeum

1874

Kalauz a Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményeihez. Budapest: Magyar Iparművészeti Múzeum; Athenaeum nyomda, 1874. 48 p.

Borítólapon és a címlapon 1-1 vázát ábrázoló szignettel

4. p.: „Pest, april 15. 1874. Pulszky Károly az iparművészeti muzeum tiszteletbeli segédtitkára”

Budapest 22/1=00060567

1877

Kalauz a Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményeihez. Szerkesztették: **Schickedanz** A[ibert], **Pulszky** K[ároly]. Előszó: **Pulszky** Károly. Budapest: Franklin-Társulat Nyomdája, 1877. 111 p.

A borítólapon és a címlapon szignettel

1877. XI. 1.

OK. K. 68, K 352. Budapest 22/2=00060571 (könyvtári kötésben)

1878

Az Országos Képtár kiválóbb művei. 1. Budapest: Kiadja az Eggenberger-féle Könyvkereskedés (Hoffmann és Molnár); Athenaeum t. társ. könyvnyomdájából, 1878. 64 p. 1 t.

Illusztráció felirata: „Fest. Francisco Goya. Metsz. Rajon F. / Parasztleány. / Nyomta a műsokszorosító egylet Bécsben. Minden utánczás tilos.”

6370.K.=00006038

Ismerteti:

Henszlmann Imre: Az országos képtár kiválóbb művei. Írta Pulszky Károly. Budapest 1878. *Budapesti Szemle* XIX. 1879. 37. sz. 236-238. p.

Pasteiner Gyula: Az országos képtár kiválóbb művei, írta Pulszky Károly. I. füzet. Budapest, 1878. Kiadja az Eggenberger-féle könyvkereskedés. (Hoffmann és Molnár). *Havi Szemle* II. 1879. I. 1. sz. 101-106. p.

1/2017.OSzK..x

Recepció: **Telepy** Katalin: Dr. Pasteiner Gyula művészettörténész. *Tata, Agostyán, Almásneszmély, Baj, Dunaszentmiklós, Kocs, Naszály, Szomód, Tardosbánya, Vértestolna Barátai Körének tájékoztatója*, Tata 1982. 25-33. p. ISSN 0209-6722
Elhangzott Tata baráti Köre 1981. évi közgyűlésén

[Pulszky Károly, Országos Képtár; tanítványai között említettek: Gerevich Tibor, Hoffmann Edith, Meller Simon, Felvinczi Takács Zoltán]

585/2016.OSzK.x

Az Országos Képtár képeinek jegyzéke az Akadémia épületében. 1878. Pest: Légrády Testvérek, 1878. 30 p.

K 56.Budapest 1/11=00005778: könyvtári kötésben

1879

Az Országos Képtár képeinek jegyzéke az Akadémiai épületében. Pest: Légrády Testvérek, 1879. 30 p.

Kat 267 OK.K 56.Budapest 1/12=00005777

[Könyvtári kötésben, foltos példány, kézírásos bejegyzésekkel]

[*Catalog des Landes-Gemälde-Gallerie im] Academie-Gebäude.* Budapest: Gebrüder Légrády Testvérek, 1879. 31 + 14. p.

[O.K. K 57]Budapest 1/13=00005776

[Könyvtári kötésben, kézírásos ceruza-bejegyzésekkel, címlap csonka]

1881

Pulszky Károly: *A Magyar Országos Képtár ideiglenes lajstroma.* Budapest, Országos Képtár; Franklin-Társulat Könyvnyomdája, 1881. 79 p.

Címlapon szignettel

[O.K. K 57]Budapest 1/14.a=00060638

Pulszky Polyxena tulajdonosi pecséttel. Belső címlap csonkított, közbekötve 40 jegyzetlap, kézírásos ceruza- és tollbejegyzésekkel

[O.K. K 57]Budapest 1/14=00036257

Belső címlap csonkított, közbekötve 40 jegyzetlap, kézírásos ceruza- és tollbejegyzésekkel

1883

Tschudi, Hugo von – **Pulszky** Károly: *Landes-Gemälde-Galerie in Budapest vormals Esterházy-Galerie. Italienische und spanische Meister. Deutsche, niederländische und französische Meister.* Wien: Gesellschaft für vervielfältigende Kunst; Aus der kaiserlich-königlichen Hof- und Staatsdruckerei, 1883. XI,3,51,1,4,47,1 p. 57 metszettel, 1 t, 10 ill.: Doby Jenő 10 rézmetszet, rézkarc-másolata [forrás: Bp. 7/10.coll.3]

Tartalma:

Erste Abtheilung. **Tschudi**, Hugo von: Italienische und spanische Meister. XI,3,51,1 p. 10, 26 metszettel

Zweite Abtheilung. **Pulszky** Karl v.: Niederländische, deutsche und französische Meister. 4,47,1 p. 1 t. 31 metszettel

F 481 O.K.=153643

Ismerteti:

*Érdekes díszmű kerül sajtó alá. *Függetlenség* I. 1880. XII. 24. péntek 356. sz. ?p. 116/2009.03.18.OSzK.x

Tschudi meghalt. *Az Ujság* IX. 1911. XI. 25. szombat 25. 280. sz. 15. p. név nélkül [Megemlíti a budapesti munkásságát is: Hugo Tschudi készítette el Pulszky Károllyal az Országos Képtár első, 1883-as katalógusát]

65/2016.OSzK.x.PDF

1884

A magyar történeti ötvösmű-kiállítás lajstroma. Megnyitott 1884. év február hó 17-én.

Bevezetés: **Szalay** Imre. Budapest: Franklin-Társulat könyvnyomdája, 1884. VIII, 108, 180, 174, 120, 56 p. ill., XXXII t.

1884. II. 17. – VI. 3.

Megnyitotta: **Trefort** Ágoston

Pulszky Ferenc, a múzeumok és könyvtárak országos felügyelője, Nemzeti Múzeum igazgatója, a kiállítás 40 fős bizottságának tagja

Pulszky Károly kiállítási titkár közreműködött a tárgyak „előleges lajstromozásánál” és I. – II. terem katalógusát írta: 108, 180 p.

Budapest31/38=00004877

Ismerteti:

ab.: Az ötvösség remekei... *Archaeologiai Értesítő* ÚF. IX. 1889. 1. sz. 66-76. p.

1885

**Az ötvösség remekei Magyarországon a magyar történeti ötvösműkiállításon.* 1. Budapest: Grill, 1885. IV, 89 p. 160 ill.

**Az ötvösség remekei Magyarországon.* 2. Budapest: Grill, 1885. 107 p. 140 ill.

Forrás: Biró bibl. 523.p.

Ismerteti:

***Irmei** Ferencz. *Archaeologiai Értesítő* ÚF. VI. 1886. 160-164. p.

1888

Országos Képtár. A képgyűjtemény leíró lajstroma. Feldolgozta: **Pulszky** Károly. Budapest: Országos Képtár; Hornyánszky Viktor könyvnyomdája, 1888. 138 p.

1. p.: szignett

137. p.: alaprajz

Budapest 1/15=62441,

Kézírásos toll-bejegyzésekkel. Sérült, könyvtári kötésben: [K 58] Budapest 1/15.b=00060637

Ismerteti:

Dürer-Literatur in Ungarn 1800-1928. Hrsg. vom kgl ungarischen Ministerium für Kultus und Unterricht. Budapest: Kgl. Ungarische Universitäts-Druckerei, 1928. 38. p. [2 soros annotációval] X10240=180087

Pasteiner Gyula: Régi és modern képek tárlata. *Budapesti Szemle* LIV. 1888. 138. sz. 480-501. p.

1896

*[**Pulszky** Károly – **Peregriny** János]: *Verzeichniss der für das Museum der Schönen Künste erworbenen Gemälde und plastischen Werke.* Budapest: Szépművészeti Múzeum; Franklin, [1896]. 20 p.

Melléklete: *Preiseliste der Erwerbungen für das Museum der schönen Künste.* 2 lev

Budapest 3/3=68847 K 62

Forrás: Balogh J. I. 15. p.

1897

*[**Pulszky** Károly]: *Az Országos Képtár műtárgyainak leíró lajstroma.* Budapest: Athenaeum R. Társulat Könyvnyomdája, 1897. VI, 361. ill. 1 t.

Budapest 1/16.I=62450

[**Pulszky** Károly]: *Az Országos Képtár műtárgyainak leíró lajstroma hivatkozással a korábbi katalógusokra.* Budapest: Országos Képtár; Az Athenaeum Irod. és Nyomdai R. T. Könyvnyomdája, 1897. [4], 688 p.

Szignatúrákkal és 2 alaprajzzal

Budapest 1/16.a=00060636

[Sérült, könyvtári kötésben]

VI. Folyóirat, sorozat szerkesztések, fordítás, bibliográfia

Archaeologiai Értesítő

1881-1884
szerkesztő

1881

Symonds, John Addington: *Renaissance Olaszországban*. 1. A kényurak kora. Budapest: A M. T. Akadémia Könyvkiadó Hivatala; Athenaeum t. társ. könyvnyomdája, 1881. 502, [2] p. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvkiadó Vállalata, [26.])
2802/1=00101955

1882

***Symonds**, John Addington: *Renaissance Olaszországban*. 2. Fordította: **Pulszky** Károly, **Wohl** Janka. Budapest: MTA, 1882. VIII, 494 p. (Az MTA Könyvkiadó Vállalata, 26.)

1887

***Symonds**, John Addington: *Renaissance Olaszországban*. 3. Fordította: **Pulszky** Károly, **Wohl** Janka. Budapest: MTA, 1881. 477 p. (Az MTA Könyvkiadó Vállalata, 26.)

1898

***Eliot**: *Romola*. 1898.
Regény, fordítás

VII. Róla szóló irodalom, interjúk, lexikon-szócikk, adattárak

1894

F[ekete] János: Az új közoktatásügyi államtitkár. *Magyar Szalon* XI. 1894. VIII. 1. sz. 905-908. hasábsz.
Fi 2215=00214245
Pulszky Ferenczre hivatkozik fia, Pulszky Ágost kinevezése alkalmából

1896

***[Ambrus Zoltán] Tiborc**: A szakértők. *A Hét* 1896. II. 14. ?p.
Újra közzélése 1978

Viharos.: Az Országos Képtár. *Magyar Génius* V. 1896. II. 16. 8. sz. 113-114. p. 1 ill.
[Pulszky utódlásáról, az Országos Képtár új igazgatójának választásáról: a jelöltek közül Székely Bertalant tartja a legalkalmasabbnak]
81/2016OSzK.x

*[Pulszky ügy]

*Budapesti Hírlap 1896. II. 12.

Forrás: Mravik, 1993. 110. p.

[Pulszky Károly letartóztatása, ugyanis 56300 forinttal nem számolt el]

[ekkor Pulszky kórházban volt, onnan szállították át a Váci úti börtönbe]

*Budapesti Hírlap 1896. II. 19.

[„...A Pulszky-ügyet összegezve: Miért próbálták Pulszkyt beszámíthatatlannak nyilvánítani? Ké volt az ötlet? Jelenleg minden kérdésre...]

*Budapesti Napló 1896. II. 7.

*Budapesti Napló 1896. II. 8.

Forrás: Mravik, 1993. 110. p.

**Képviselőházi Napló*: Az 1896. február 5-i ülés

[**Várady** Károly interpellációja az Országos Képtár számadása tárgyában: hivatkozik korábban megjelent napilapok cikkeire: Budapesti Hírlap, Pesti Napló, Magyarország, amelyek az Országos Képtár számadásait támadták. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter részletes válasza az elszámolásokról és a Piombo kép milánói Scarpa aukcióján történt vásárlásról, 1895. november 15? A képet Chevigné grófnő vette meg, majd tovább adta Pulszkynek az OK számára, hogy így olcsóbban szerezzék meg az államnak.]

**Képviselőházi Napló*: Az 1896. február 12.

[Pulszky Ágost]

*Lessing, Julius: nyilatkozata a Szépművészeti Múzeum gyűjteményéről. *Pester Lloyd* 1896. X. 5.

Forrás: Mravik, 1993. 112. p.

*Pesti Napló 1895. II. 4.

[„A Képviselőházban és a politikai klubokban az emlegeti, hogy az Országos Képtár igazgatója még nem számolt le azokról a nagy összegekről, amelyeket a kormánya szépművészeti múzeumnak szánt műkincsek megváltása végett a kezére bízott.”]

Forrás:?

[„Pulszky Károly kezén százazrekre rugó közpénzek fordulnak meg, amelyekről, mint tudjuk, nincsen hiteles számadás”.]Forrás: Mravik, 1993. 108. p.

1897

k-ö.: [**Kammerer** Ernő]: A negyedik műtörténelmi kongresszus. In: *Az iparművészet 1896-ban. Millénniumi emlékkönyv*. Szerkesztette: **Ráth** György. Szerkesztőtárs: **Györgyi** Kálmán. Budapest: Magyar Iparművészeti Társulat, 1897. 325-339. p. 8 ill.

Magyar Iparművészet 1896

E cikk illusztráció a Szépművészeti Múzeum számára beszerzett egyes kisplasztikai tárgyakat ábrázolna.

1896. X. 1-5. 120 főből álló kongresszus a 2. napon az akadémián elhelyezett Országos Képtárban tartott előadásait, 3. napon a **Pulszky** Károly által vásárolt műtárgyakat tekintette meg

Törvényszék. Pulszky Károly ügye. *Pesti Napló* XLVIII. 1897. III. 17. szerda 76. sz. 7. p. [17 sorban]

Törvényszéki elmeorvosi vizsgálatáról

1899

† Dr. Pulszky Károly. *Archaeologiai Értesítő* ÚF XIX. 1899. 4. sz. 382. p. [10 sorban]

Pulszky Károly 1853-1899. *Vasárnapi Újság* XLVI. 1899. VII. 23. 30. sz. 503. p. arcképével

*[**Ambrus** Zoltán] **Masque**: Brisbane. *A Hét* 1899. VII. 20. ?p.

Újraéledése 1978

1901

Antiquitäten aus dem Nachlasse des Herrn Karl von Pulszky in Budapest sowie aus hohem und anderem Privatbesitz. 46. Kunst-Auction von H. Cubasch in Wien. Auctions-Katalog. Versteigerung in Wien ... 15. April 1901 und folgende Tage ... Auctions-Bedingungen: H. Cubasch. Wien: Verlag von H. Cubasch, 1901. 32 p. 1 ill. 458 tétel

1906

Yartin József: A brisbanei sír s a Szépművészeti Múzeum. *Az Ujság* IV. 1906. XII. 28. péntek 356.sz. 1-2. p.

Pulszky Károly

Forrás: *Művészet* 1907.1.sz.72. p. 63/2014.OSzK, Arc.x

1912

† Pulszky Károly dr. (cselfalvai és lubóci). In: *Almanach (képzőművészeti lexikon)*. Szerkesztették: **Déry** Béla, **Bányász** László, **Margitay** Ernő. Budapest: Légrády Testvérek Nyomdája, 1912. 246. p. [50 sorban]

Kötéstáblán: *A Nemzeti Szalon Almanachja*

2345/a=00000051

1913

*Márkus Emília hűvösvölgyi villája. *Vasárnapi Újság* 1913. 28. sz. 548-549. p. 6 ill.: fotó

Balogh Rudolf

1914

[**Elek** Artúr]: A Szépművészeti Múzeum olasz renaissance-szobrai. *Az Ujság* XII. 1913. I. 17. szombat 15. sz. 17-18. p.

[Pulszky Károly tevékenységét is méltatja. Térey Gábor felkérésére készült Paul Schubring katalógusa]

180/2014.OSzK..xForrás:M.1914.

1926

Pulszky 2. Károly. In: *Művészeti lexikon. Építészet, szobrászat, festészet, iparművészet*.

Szerkesztette: **Éber** László. Budapest: Győző Andor Kiadása, 1926. 654-655. p. [15 sorban]x

1927

Pulszky Károly. In: *Irodalmi lexikon*. Szerkesztette: **Benedek** Marcell. Budapest: Győző Andor kiadása, 1927. 968. p. [17 sorban]

1929

Fesztly Árpádné: Pulszky Károly. Egy magyar lángész rehabilitálása. *Literatura, beszámoló a szellemi életről* IV. 1929. VIII. 8. sz. 278-281. p. 2 ill.

Marczali Henrik: Emlékeim. 6. Vándorúton. *Nyugat* XXII. 1929. VI. 16. 14. sz. 96-112. p.

1935

***Herczeg** Ferenc: Athos, Porthos, Aramis. In: *Harcok*. Budapest: 1935. 129-145. p.

Szemere Attila, Thallóczy Lajos, Pulszky Károly

1939

***Herczeg** Ferenc: *Visszaemlékezései. A Várhegy. A gótikus ház*. Budapest, 1939

Új kiadás: 1985

Supka Géza: Az 1384. számú kép. Politikai tragédiák a Szépművészeti Múzeum egyik festménye körül. *Pesti Napló* XC. 1939. VI. 11. vasárnap 131. sz. 35. p.

[Pulszky Károly szerzeménye, Sebastiano del Piombo]

Forrás: Pesti:Az Est-Lapok rep.6619.sz. 336.p. 277/2012OSzK.x

1951

H. Zádor Anna: A magyar művészettudomány történetének vázlata 1945-ig. *A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve 1951* (1952). 9-40. p.

Ismerteti:

Szegi Pál: A Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve. *Szabad Művészet* VI. 1952. VIII. 8. Sz. 386-388. p.

1957

Veres Pál: A Szépművészeti Múzeum félévszázados élete. *Magyar Ifjúság* I. 1957. XII. 14. 53. sz. 4. ill.

469/2010.OSzK.x

1960

***Cenner Mihály**: *Márkus Emília*. Budapest: Színháztudományi Intézet, 1961!1962. 131 p. ill. (Színháztörténeti könyvtár / Magyar Színházi Intézet, 0586-3805 ; 4)

KK Raktár68-59394

Forrás:

Könyv Márkus Emiliáról. *Hétfői Hírek* IV. 1960. IV. 25. 17. sz. 4. p. [13 sorban]
212/2008.VI.17.OSzK.x

1965

Vayer Lajos: A magyar művészettörténettudomány és a nemzetközi kongresszusok = L'histoire de l'art en Hongrie et les congrès internationaux. *Művészet* VI. 1965. V. 5. sz. 4-5. p.

[Az 1873-tól rendszeresen megrendezett nemzetközi művészettörténeti kongresszusokon résztvevő magyar kutatók között a Szépművészeti Múzeum munkatársainak említésével: Térey Gábor, Pulszky Károly, Petrovics Elek, Hekler Antal, Genthon István.]

1966

Kampis Antal: Levél a szerkesztőhöz. *Művészet* VII. 1966. VIII. 8. sz. 48. p.

[Megjegyzések Szinyei Merse Pálról, hazai napilapban, folytatásokban közölt regény tévedéseiről. Hivatkozik a Pulszkyakra és a Szépművészeti Múzeumra]

1969

Pogányné Balás Edit: Pulszky Ferenc. Pulszky Károly. *Művészettörténeti Értesítő* XVIII. 1969. 3. sz. 201-206. p. 2 ill.

Francia nyelvű kivonattal

1970

Mikszáth Kálmán: *Cikkek és karcolatok. 11. 1881. január-július*. Sajtó alá rendezte: **Bisztray Gyula**. Budapest: Akadémiai Kiadó; Akadémiai Nyomda, 1970. 50-53. 57. 177. 270. p.

(Mikszáth Kálmán összes művei / szerkesztik: **Bisztray Gyula**, **Király István**, 61.)

Szerkesztésért felelős: **Somogyi Béla**

Választások előestéjén. Lipótvárosi ellenzék. [eredeti közlés: -n [**Scarron**] *Pesti Hírlap* 1881. VI. 24. 172. sz. 4. p.] 51-53. 177. p.

1976

Balassa Imre: *Nyolc évtized vándorútján*. Budapest: Magvető, 1976. 125-128. p.

ISBN 963 270 238 7

FSzEKvt.x

[Pulszky Károly említése Márkus Emíliáról szóló visszaemlékezésben, aki a szerző keresztanyja volt]

1978

[**Ambrus Zoltán**] **Tiborc**: A szakértők. [1896] –febr.14-én. In: *A Hét. Politikai és irodalmi szemle. 1890-1899. Válogatás.* A kötetet válogatta és sajtó alá rendezte **Fábri Anna**, **Steinert Ágota**. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1978. 319-322. p.

13634/1=00081850

Eredeti közlés: 1896

[**Ambrus Zoltán**] **Masque**: Brisbane. [1899] –júl. 20. In: *A Hét. Politikai és irodalmi szemle. 1890-1899. Válogatás.* A kötetet válogatta és sajtó alá rendezte **Fábri Anna**, **Steinert Ágota**. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1978. 484-487. p. arcképével

13634/1=00081850

Eredeti közlés: 1899

Pulszky Károly. In: *A Hét. Politikai és irodalmi szemle. 1890-1899. Válogatás.* A kötetet válogatta és sajtó alá rendezte **Fábri Anna**, **Steinert Ágota**. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1978. 488. p.

13634/1=00081850

Eredeti közlés: 1899?

1981

Sármány Ilona: A művészeti élet. 4. Múzeumok. Szépművészeti Múzeum. In: *Magyar művészet 1890-1919.* 1. Szerkesztő: **Németh Lajos**. A szerkesztő munkatársa: **Bernáth Mária**. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoport; Akadémiai Kiadó, 1981. 167-169. és 117. 175. 179. 420. 499-501. p. (A magyarországi művészet története, 6. / főszerkesztő: **Aradi Nóra**)

ISBN 963-05-2542-9 összkiadás

ISBN 963-05-2543-7 I-II. kötet

ISBN 963-05-2544-5 I. kötet

1983

Die ungarische Kunstgeschichte und die Wiener Schule 1846 – 1930. Ausstellung. Redaktion und deutsche Bearbeitung: Ernő **Marosi**. Budapest: Institut für Kunstgeschichte der Ungarischen Akademie der Wissenschaften; Statistischer Verlag, 1983. 40., 45., 46., 47., 52., 53., 66., 67., 69. p. Katalog Nr. 59.: 98. p. 59. ill.: 116. p.

Wien, Collegium Hungaricum Wien, 1983. IX.

[Wien, CIHA Kongresszus alkalmából rendezett kiállítás]

Wien 31/6=109838; Wien 31/6.a=109840

Halász Zoltán: Tragédiákra emlékezve. Hét vége Pulszkyékkal – Ausztráliában. *Magyar Nemzet* XLVI. 1983. III. 29. kedd 74. sz. 9. p.

Pótolni FszEKvt.2011.04.Á.I.

Tarr László: Szegény Pulszky. *Interpress Magazin* IX. 1983. III. 1. 3. sz. 59-63. p. 3 ill.

1984

***Shapcott**, Thomas: *White stag of exile*. London: Allen Lane, 1984.

Magyar kiadás: 1988

Ismerteti:

Halápy Lili: Ausztrál író regénye Pulszky Károlyról. *Magyar Nemzet* XLVIII. 1985. I. 28. hétfő 22. sz. 6. p.
101/2011.02.28.OSzK.x

1985

Herczeg Ferenc: *Herczeg Ferenc emlékezései*. [1.], *A Várhegy*. [2.], *A gótikus ház (1939)*. [Az „úri középosztály” történetének egy dokumentuma: *Herczeg Ferenc emlékezései*]. A bevezetőt írta és a szöveget gondozta: **Németh** G. Béla. Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó; Debrecen: Alföldi Nyomda, 1985. [4], 233-478, [4] p.

ISBN 963-15-2856-1

Felelős szerkesztő: **Sebes** Katalin

Eredeti kiadás: 1939

H 61=00192457.xFSzEKvt

1987

Halász Zoltán: *A Pulszkyak*. Budapest: Kozmosz könyvek; Debrecen: Alföldi Nyomda, 1987. 237, 3 p.

ISBN 963-211-738-7

Felelős szerkesztő: **Szántó** György Tibor

[Tényregény Pulszky Ferenc, Pulszky Károly életéről]

H 20=00167562

Ismerteti:

Csorba László: Az alkalmazkodóképesség ára. *Tudomány, a Scientific American magyar kiadása* 1988. VI. 6. sz. 40-41. p.

114/2014.OSzK.x

H. Gy.: *A Pulszkyak*. *Magyar Hírek* XL. 1987. VI. 13. 12. sz. 20. p. 1 ill.

Vasarely 66=10230319teljessz.

***Nemeskürty** István: *A kőszívű ember unokái. A kiegyezés utáni első nemzedék 1867-1896*.

Budapest: Magvető, 1987. 287. p.

ISBN 963-14-1033-1

Regény

1988

Pulszky Károly emlékének. A kötet a Szépművészeti Múzeum 1988-as Pulszky-kiállítása alkalmával jelent meg. **Darkó** Jenő, **Eisler** János, **Gerő** András, **Korek** József, **Mravik** László, **Szigethi** Ágnes, **Szilágyi** János György és **Zentai** Loránd írásai Pulszky Ferencről és Pulszky Károlyról. Szerkesztette: **Mravik** László. Budapest: Szépművészeti Múzeum; Vác: Áfész Nyomda, 1988. 148 p. XXXII t.: 3,70 ill.

ISBN 963-7441-36-0

Angol nyelvű kivonattal

Felelős kiadó: **Varga** Edith

Budapest 16/64=88378; Budapest 16/64.a

Tartalma:

Mravik László: Pulszky Károly műve. 5-17. p

Gerő András: A Monarchia Magyarországnak képviselőháza: egy változó atmoszféra története. 18-29. p

Szilágyi János György: Pulszky Károly ifjúságának környezete. A Fejérváry-Puszky gyűjtemény kialakulása és sorsa. 30-43. p.

Korek József: Pulszky Ferenc, a régész. 44-46. p.

Eisler János: Pulszky Károly művészettörténeti írásai. 47-52. p.

Mravik László: Az utókor Pulszky Károlyról. *Legenda – és: legenda.* 53-56. p.
Pulszky Károlyra vonatkozó dokumentumok a Szépművészeti Múzeum irattárából. 57-62. p.

Szilágyi János György: Pulszky Károly vásárlásai. *Ókori művek.* 63-69. p.

Eisler János: Pulszky Károly és Pulszky Ferenc szoborgyűjteménye. Pulszky Károly szoborvásárlásai. 70-81. p.

Mravik László – **Szigethi** Ágnes: Festményvásárlások az Országos Képtár és a Szépművészeti Múzeum részére. 82-112. p.

Zentai Loránd: Vásárlások a Grafikai Gyűjtemény számára. 113-123. p.

Darkó Jenő: Pulszky Károly szerepe az Iparművészeti Múzeum megalakulásában. 124-133. p.

Summary. 134-144. p.

List of illustrations = illusztrációk jegyzéke. 145-148. p.

Illusztrációk. 147-148. p.

Pulszky Károly emlékére

A kiállítást rendezték: **Mravik** László, **Szigethi** Ágnes, **Darkó** Jenő, **Eisler** János, **Szilágyi** János György, **Szirmai** János, **Zentai** Loránd

1988. X. 21. – XII. 31.

Megnyitotta: **Nemeskürty** István. Jelen volt és dedikált: Thomas **Shapcott**

Közreműködött **Kerényi** Balázs által vezetett fűvós ötös

Meghívó: 1 lev.

Pulszky Károly emlékére kiállítás programjai, október – december, Szépművészeti Múzeum Hősök tere. Budapest: Szépművészeti Múzeum, KMI Nyomda, 1988. 2 lev. 1 ill.

[sokszorosítás]

Tárlatvezetések: 1988. X. 23. – XII. 18.

TIT előadássorozat: 1988. X. 20. – XII. 15.

Vasárnapi gyerekprogramok 8-13 éveseknek: 1988. XI. 16. – XII. 26.

Ismerteti:

A[csay] J[udit]: Pulszky Károly emlékére. Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Új Tükör* XXV. 1988. XII. 11. 50. sz. 24-25. p. 5 ill.

Hudra Árpád: Múzeumfejlesztés Amerikában és Európában. Interjú **Radnóti** Sándorral. *Belvedere* II. 1990. 2. sz. 26. p.

Lossky, B.: Hongrie. In: *La Chronique des arts. Gazette des Beaux-Arts*, Paris VIe période 131e Année Tom CXIV. 1989. IX. N° 1448. 9. p. 1 ill.

Mravik László: La rétrospective Károly Pulszky = Pulszky Károly emlékkiállítás. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 73. 1990. 61-64. 119-121. p. 1 ill. Traduit par Mireille T. **Tóth**

Shapcott, Thomas: *Száműzött fehér szarvas. Regény.* Fordította és az utószót írta: **Balabán** Péter. Budapest: Európa Könyvkiadó; Kossuth Nyomda, 1988. 263. p. (Modern könyvtár, 572.)

ISBN 963 07 9604 2

Eredeti kiadás: *White stag of exile*, 1984

Dr Garas Klárától 2005. XII. 29-én aj.

1993

Mravik László: A Pulszky-ügy. In: *Skandalum. Magyar közéleti botrányok 1843-1991.*

Összeállította: **Gerő** András. S.l.: T-Twins Kiadó, 1993. 92-116. p.

FSzEKvt.x.

Mravik László: Pulszky Károly és a historizmus az iparművészetben. In: *A historizmus művészete Magyarországon. Művészettörténeti tanulmányok.* Szerkesztette, előszó: **Zádor**

Anna. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Intézet; Pytheas Kiadó és Grafikai Szolgáltató Kft., 1993. 249-254. p. 3 ill.
ISBN 963-7381-47-3

A szerkesztő munkatársai: **András Edit**, **Bernáth Mária**
Felelős kiadó: **Marosi Ernő**
17703=00020208; 17703/a=

1995

Mit mond a baloldali Népszava? ... A burzsoázia gazdálkodása. In: Budapest, 1896 – I.
Főszerkesztő: **Gerő András**. Szerkesztő: **Berkovits György**. *BudaPesti Negyed* III. 1995 tél 4.
sz. 214. p.
ISSN 1217-5846

***Jónás Károly**: 125 éves az Országgyűlési Könyvtár. *Könyvtári Figyelő* XLI./V. 1995. 4.sz.
612. p.
[Kammerert, Pulszkyt említi]

***Ruzsa György**: Az ikongyűjtés kezdete Magyarországon. *Posztbizánci Közlemények* 1995
Forrás: MTA2000, 1035.p.

1998

Dezséry András: Emlékezés Pulszky Ferencre és Károly fiára. *Magyar Élet, az ausztráliai magyarság egyetlen hetilapja = Hungarian life, the only Hungarian weekly in Australia* XL.
1998. III. 19. 9. (2040). sz. 10. p.
60/2014.ODR: OGY.Kvt. A 4/16129.x

2002

Kalovits Judit: Egy férfi képmása. Embermese. *Hamu és Gyémánt* 2002. ősz 87-90. 154-156.
p. 10 ill., címlapon is
GAM.x

2003

Dombrowszky Ninette: *Pulszky Károly*. [Budapest], [ELTE doktori iskola], 2003. [49] lev. ill.
2003. III. 18. Kézirat, fénymásolatban
Szépművészeti Múzeum Könyvtár/Adattár

Papp Katalin: Visszatekintés. 150 éve született Pulszky Károly = Károly Pulszky was Born
150 years ago. *Magyar Múzeumok* IX. 2003. tél 4. sz. 25-26. p. 2 ill., címlapon is
Angol nyelvű kivonattal

***Várnai Vera**: Az öngyilkosságba kergetett Pulszky. *Népszabadság* 2003. XI. 10. 2 ill.
Sajtóx.

*Pulszky Károly művészettörténész, író, múzeumigazgató születésének 150. évfordulója
alkalmából rendezett sajtótájékoztató*
Budapest, Szépművészeti Múzeum I. emelet. 2003. XI. 11.
Előadók: **Gerő András**, **Mravik László**, **Matskási István**
Meghívó: 1 lev. ill.

2004

Nemes-Kovács Ernő: Árpádházi Szent Erzsébet ereklyetartó szobra. Pulszky Károly millenniumi ajándéka a magyar nemzetnek = The reliquary sculpture of St. Elizabeth of the Arpad Dynasty Károly Pulszky's Millennial present to the Hungarian nation. *Magyar Múzeumok* X. 2004. nyár 2. sz. 5-8. p. 5 ill.

Angol nyelvű kivonattal
Fi 1720

Németh István: Vermeer, kultúrsznobizmus. Túlértékelt nevek, alábecsült életművek. *Műértő* VII. 2004. IX. 9. sz. 4 ill.

[A külföldi műkereskedésben feltűnt Vermeer kép kapcsán a műkincsek értékéről, a műgyűjtemények sztárjairól, Pulszky Károlyról, El Grecoról, Nemes Marcellról, stb.]

Shapcott, Thomas: Himnusz Pulszky Károlynak = A canticle for Károly Pulszky. In: *Ausztrál horizont*. **Turcz**i István versfordításai. Budapest: Orpheusz Kiadó; Hanga Kiadó, 2004. 11-18. p.

Felelős kiadó: **Deák** László
ISBN 963-9377-51-1
S 54=00144862

Schöpflin Aladár összegyűjtött levelei. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta: **Balogh** Tamás. Pécs: Pro Pannónia Kiadó; Molnár nyomda, 2004. 165-166. p. (Pannónia Könyvek, ISSN 1419-1199)

ISBN 963-9498-38-6

182. Schöpflin Aladár – Szekfü Gyulának. Budapest, 1916 ápr. 15.
83/2013.ODR.FSzEKvt.x

2005

***Nemeskürty** István: A kőszívű ember unokái. A kiegyezés utáni első nemzedék 1867-1896. In: *Fölforgtak az idők*. 2. kiadás. Budapest: Szabad Tér Kiadó, 2005. ... p. (Nemeskürty István összes művei, 5-6.)

ISBN 963-9201-04-9

Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület (Bp.). In: *Révai új lexikona*. 15. Főszerkesztő: **Kollega Tarsoly** István. Szekszárd: Babits Kiadó, 2005. 892. p. [5 sorban]

2007

Nagy Árpád Miklós: Classica Hungarica (I). A Szépművészeti Múzeum Antik gyűjteményének története a kezdetektől 1929-ig. *Holmi* XIX. 2007. IV. 4. sz. 469-485. p.

http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/classica.php

<http://www.holmi.org/2007/04/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-i-jegyzetek>

<http://209.85.135.104/search?q=cache:ZHwZYjeEKaYJ:www.holmi.org/2007/04/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-i-jegyzetek+N%C3%A9csey+L%C3%A1szl%C3%B3&hl=hu&ct=clnk&cd=5&gl=hu&client=firefox-a>

<http://209.85.135.104/search?q=cache:ZHwZYjeEKaYJ:www.holmi.org/2007/04/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-i-jegyzetek+N%C3%A9csey+L%C3%A1szl%C3%B3&hl=hu&ct=clnk&cd=5&gl=hu&client=firefox-a>

Nagy Árpád Miklós: Classica Hungarica (II). A Szépművészeti Múzeum Antik gyűjteményének története a kezdetektől 1929-ig. *Holmi* XIX. 2007. V. 5. sz. 617-637. p.

<http://www.holmi.org/2007/05/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-ii-roviditesjegyzek>

Liber Antiquitas album a Szépművészeti Múzeumban. *Múzeumi Hírlap* XXVIII. 2007. V-VI. 5-6. sz. 95. p.

Tóth Ferenc: Pulszky Károly tragédiája új dokumentumok tükrében = Károly Pulszky's tragedy in the light of new documents. *Művészettörténeti Értesítő* LVI. 2007. 233-258. p. Angol nyelvű kivonattal

2010

Semmi mozdulat most. Mikszáth Kálmán összes fényképe, válogatott ábrázolások. A bevezető tanulmányt írta és a kötetet lektorálta **Fábri** Anna. A kötetet összeállította, szerkesztette és az utószót írta: **Debrece**ni Boglárka. Budapest: PIM; Pauker Nyomda, 2010. 88-89. p. V. t. ISBN 978-963-9401-71-6

Felelős szerkesztő: **Debrece**ni Boglárka
25250=00205463

Ferraris Arthur: *Történelmi tarokkparti*, 1894. Olaj, vászon, 76x103 cm. J.j.l.: Ferraris 1894. PIM Művészeti Tár, ltsz.: 63.1440.1.

[a Szabadelvű Pártkör tagjai között P.K.is]

***Fehér** Ildikó: Pulszky Károly (1853-1899). In: Emberek és nem frakkok. A magyar művészettörténet-írás nagy alakjai. *Enigma* IV (XVII). 2010. 62. sz. 9-25. p. ill.

Csorba László: [Bevezető]. In: **Vasáros** Zsolt: *Kiállító-tér. Múzeumi tárlatok kézikönyve.* Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Stúdió 1 Kft., 2010. 7-9. p. (Múzeumi iránytű, 7. / Sorozatszerkesztők: **Bereczki** Ibolya, **Káldy** Mária, **Sághi** Ilona; ISSN 2060-9957)

Angol nyelvű kivonattal, fordítás: **Bárány** Barbara

Szerkesztette: **Bereczki** Ibolya, **Sághi** Ilona

Lektorálta: **Vígh** Annamária

ISBN 978-963-7376-96-2

29298/7=10269458

Zsilinszky Zsófia: Pulszky Károly dicsérete. Szépművészeti Múzeum, Budapest. *Műértő* XIII. 2010. I. 1. sz. 2. p. 2 ill.

[Botticellitől Tizianóig című kiállítás kapcsán, Budapest, Szépművészeti Múzeum. 2009. X. 28. – 2010. II. 14-ig]

2011

Fehér Ildikó: Pulszky Károly, a Szépművészeti Múzeum megálmodója. 1. *Artmagazin* IX. 2011. 4. (46.) sz. [48]-55. p., 11 ill.

Fehér Ildikó: Pulszky Károly. 2. Verrocchio és az itáliai falfestészet vonzásában. *Artmagazin* IX. 2011. 5. (47.) sz. 44-52. p., 14 ill.

http://www.artmagazin.hu/artmagazin_hirek/pulszky_karoly_2_resz_verrocchio_es_az_italiai_falfesteszeti_vonzasaban.1296.html

Fi 1929

2012

Fehér Ildikó: Falképek és kereskedők. Új dokumentumok Pulszky Károly firenzei vásárlásairól 1893 és 1895 között. *Művészettörténeti Értesítő* LXI. 2012. 1. sz. 85-95. p. 6 ill.

Fehér Ildikó: Károly Pulszky and the Florentine acquisitions for the Szépművészeti Múzeum in Budapest between 1893 and 1895. *Mitteilungen des Kunsthistorischen Institutes in Florenz*, Firenze LIV. 2010-2012. Heft 2. 319-364. p. 10 ill. színes is

Appendix: Károly Pulszky's Florentine acquisitions. 340—363. p.

Olasz nyelvű kivonattal
25781/8=00213507

2015

Fehér Ildikó: Honnan érkezett Budapestre a loretoi Madonna? A Szépművészeti Múzeum Egyik freskótöredékének kalandos sorsa, amiben felbukkan Pulszky Károly is. *Artmagazin* XIII. 2015. 4. (78.) sz. 42-45. p. 7 ill.

Fehér Ildikó: A Történelmi Képcsarnok középkori falképmásolatai. *ArtMagazin* XIII. 2015. 7. (81.) sz. 54-58. p. 8 ill.
[Pulszky szerzeményezése; Balló Ede másolat. MNM Történelmi Képcsarnok]

2016

Basics Beatrix: Képtár és Történelmi Képcsarnok. Egy főpapi magángyűjteményből nemzeti panteon. In: Nemzeti. *MúzeumCafé* X. 2016. V. – VI. 2.(52.) sz. 88-101. p. fig. 8-9.
Fig. 8.: Pulszky Károly festményt vizsgál, 1880-as évek

Képek, szobrok, képernyő. B. Farkas Tamás és Kernács Gabriella filmjei a Magyar Televízióban 1967-2007. A Bevezető tanulmányt írta, az ajánlott irodalmi válogatást összeállította és a beszélgetést készítette: **Dvorszky** Hedvig. A filmográfiát összeállította: **Kernács** Gabriella. Budapest: Magyar Művészeti Akadémia; Kontakprint Nyomda, 2016. 155. p. ill.

Felelős szerkesztő: **Pécsi** Györgyi

Angol nyelvű kivonattal

Szaklektor: **Mezei** Gábor

ISBN 978-615-5464-52-2

27/2018.ODR.KSH

Magyarok cselekedetei. 31. A megvádolt Pulszky

Szerkesztő: **Kernács** Gabriella, rendező: **B. Farkas** Tamás
1996-1997

John Brampton Philpot's photographs of fictile ivory = John Brampton Philpot fényképsorozata elefántcsont faragványok másolatairól.* Edited by Júlia **Papp, Benedetta **Chiesi**. [Studies by = tanulmányok]: Cecilia **Olovsdotter**, Györgyi **Nagy**, Helen **Rufus-Ward**, Beatrix **Cs. Lengyel**. Budapest: Hungarian Academy of Sciences – Research Centre for the Humanities – Institute of Art History; Kódex Könyvgyártó Kft., 2016 [2017]. 463 p. ill. MTA BTK Művészettörténeti Intézet, Magyar Nemzeti Múzeum, Firenze, Museo Nazionale del Bargello együttműködésében

Angol – magyar nyelvű. Fordítások: Bánföldi Tibor, Benjamin Michael Ginsborg, et al

ISBN 978-615-5133-10-7

28625=10243095

Fejérváry-Pulszky gyűjtemény

Philpot, John Brampton (1812-1878)

2019

Pataki Éva: *Férfiképmás. Kultúrharca a 19. század végén.* Regény. Budapest: Athenaeum Kiadó; Gyomai Kner Nyomda Zrt., 2019. 261 p.

Felelős szerkesztő: **Besze** Barbara

ISBN 978-963-293-861-5

Borítón arcképe

*Részlet közlése: *Népszava* 2019. IX. 5.

Ismerteti:

***Farkas** Anita: Kultúrharc. Pataki Éva: Férfiképmás, Athenaeum, 2019. *Demokrata* 2019. VI. 25. 56. p. 1 ill.

Juhász Dósa János: Pataki Éva: Férfiképmás. In: *Felvidék.ma* 2019.09.17.

<https://felvidek.ma/2019/09/pataki-eva-ferfikepmas/>

Sándor Zsuzsanna: Ez már nem kultúrharc hanem politikai leszámolás. Pataki Éva az itthon maradt és menekülő magyarokról. In: *168 óra* 2019. július 31.

<https://168ora.hu/kultura/pataki-eva-kulturharc-regeny-magyarorszag-elvanderlas-171895>

Schüttler Tamás: Ex libris. *Élet és Irodalom* LXIV. 2019. I. 3. 1. sz. 19. p.

Vándor Judit: Firenzéből a magyar ugarra. Pataki Éva: Férfiképmás. In: *revizor a kritikai portál* 2019.09.17. <https://revizoronline.com/hu/cikk/7963/pataki-eva-ferfikepmas/>

2022

Magyar Expo sikerek = Hungarian Expo successes, 1851-2021. Kiállítási katalógus. Kurátor, szerkesztette **Gál** Vilmos. projektirányítás: **L. Simon** László. Budapest: Magyar Nemzeti Múzeum; Dürer Nyomda Kft., 2022. 50. 54. 56. 59. 60. p.

Felelős szerkesztő, olvasószerkesztő: Böröczki Tamás

ISBN 978-615-5978-71-5

Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum. 2022. XII. 13. – 2023. VIII. 21.

Budapest 31/122=10281837

Lichner Magdolna: Pulszky Károly és Friedrich Fischbach kapcsolata. Megjegyzések az Iparművészeti Múzeum textilgyűjteményének korai darabjairól. In: *Látkép 2021.*

Művészettörténeti tanulmányok. Látkép 06. Gyűjtemények, kiállítások. Szerkesztők: **Árva**-**Józsa** Kitty, **Nagy** Eszter, **Sisa** József, **Székely** Miklós, **Tatai** Erzsébet. Kiadja a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézet, Eötvös Loránd Kutatási Hálózat. Budapest: BTK Művészettörténeti Intézet, 2022. 348-359. p., 4 ill.

Látkép 2021 – Művészettörténeti Fesztivál

Legenda és valóság. A textilemlékek gyűjtéstörténete és provenienciája. Szekcióvezető:

Pásztor Emese

Rendezte a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézet

Budapest, Humán Tudományok Kutatóháza. 2021. IX. 23-25.

ISBN 978-615-5133-19-0

31494/1=10281989; 31494/6=10281994

2023

Fehér Ildikó: *Pulszky Károly itáliai falképvásárlásai a Szépművészeti Múzeum számára, 1893-1895.* Előszó: Gabriella Posta. Beköszöntő: Erős István. Budapest: Magyar Képzőművészeti Egyetem; Keskeny Nyomda, 2023. 374, [2] p., 185 ill. 74 mű

Szakmai lektor: Jékely Zsombor

Olvasószerkesztő: Csák Lilla

Bevezetők magyar – olasz nyelven

ISBN 978-963-7165-47-4

Budapest, Szépművészeti Múzeum – Régi Képtár

Könyvbemutató:

Budapest, Magyar Képzőművészeti Egyetem. 2023. IV. 18.

Bemutatta: **Jékely** Zsombor

Meghívó. 1 lev. ill.

<https://mke.hu/aktualis/index.php?mid=EjrsCz7egnogO0FkLRbJiw>

Lexikonok, adattárak:

1862

Nagy Iván: Pulszky család. In: *Magyarország családai czímerekkel és nemzedékrendi táblákkal*. 9. Pest: Ráth Mór, 1862. 504-506. p.

1906

*Szinnyei József: Pulszky Károly (cselfalvi és lubóczi). In: *Magyar írók élete és munkái*. 11. A Magyar Tudományos Akadémia megbízásából. Budapest: Hornyánszky Viktor, 1906. 246-?. hasábsz.

962OK. 962/11=4633.x

*Szinnyei

<http://mek.niif.hu/03600/03630/html/p/p20779.htm>

1914

Kempelen Béla: Pulszky (lubóczi és cselfalvi). In: *Magyar nemes családok*. 8. Budapest: Grill Károly Könyvkiadóvállalata, 1914. 446-447. p.

1918

Pulszky, Karl. In: *Das geistige Ungarn. Biographisches Lexikon*. 2. Herausgegeben von Oscar von **Krücken** und Imre **Parlagi**. Wien; Leipzig: Wilhelm Braumüller K. K. Universitäts-Verlagsbuchhandlung Gesellschaft M. B. H., 1918. 399. p. [28 sorban]

129/2016.ODR.OGy.Kvt.x

1922

Pulszky-család. ... Pulszky Károly. In: *Révai nagy lexikona. Az ismeretek enciklopédiája*. 15. Budapest: Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság, 1922. 758. p. [29 sorban]

1927

Pulszky Ferenc. In: *A Napkelet lexikona*. 2. Budapest: Kiadja a Magyar Irodalmi Társaság, 1927. 351. p. [11 sorban]

134/2016.ODR.OGy.Kvt.x

1930

P. Márkus Emilia. In: *Színészeti lexikon*. 1. Szerkesztette: **Németh** Antal. Budapest: Győző Andor kiadása, 1930. 525-526. p. 2 ill.: XVII. t.

[említi Pulszkyt]

228/2016FSzEKvt.x

1935

P. 2. Károly... In: *Művészeti lexikon. Építészet, szobrászat, festészet, iparművészet*. 2. Szerkesztette: **Éber** László; társszerkesztő: **Gombosi** György; **Barát** Béla, ... **Genthon** István, **Hoffmann** Edith... et al. közreműködésével. 2., lényegesen meg bővített és átdolgozott kiadás. Budapest: Győző Andor kiadása, 1935. 335. p. [18 sorban]

Új kiadása: Budapest: Merényi Kiadó, 1996.

1936

Schöpfli [Aladár]: Pulszky Károly. In: *Új lexikon, a tudás és a gyakorlati élet egyetemes enciklopédiája 6 kötetben*. 5. Szerkesztették: **Dormándi** László, **Juhász** Vilmos. Budapest: Dante-Pantheon kiadása, 1936. 3213. p. [16 sorban]

26060/5=00139492

1942

Pulszky Károly. In: *Új idők lexikona*. 21-24. [Szerkesztő: **Lyka** Károly.] Budapest: Singer Is Wolfner Irodalmi Intézet Rt. kiadása, 1942. 5184. p. [12 sorban]
26240/6=00131348

1948

Pulszky, 3. Károly. In: *Révai kétkötetes lexikona*. 2. [Főszerkesztő: **Juhász** Vilmos]. Budapest: Révai Irodalmi Intézet, 1948. 379. p. [5 sorban]
4986=37778.x

1961

Pulszky Károly. In: *Új magyar lexikon*. 5. Szerkesztő: **Berei** Andor. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1961. 496. p. [5 sorban]x

1967

Pulszky Károly. In: *Művészeti lexikon*. 3. Főszerkesztő: **Zádor** Anna, **Genthon** István. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1967. 845. p. [17 sorban]x

Ismerteti:

Rónai Mihály András: Egy jó lexikon. *Élet és Irodalom* IX. 1965. VII. 17. 29. sz. 8. p. [említi]

1969

Pulszky Károly. In: *Magyar életrajzi lexikon*. 2. Főszerkesztő: **Kenyeres** Ágnes. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1969. 449-450. p. arcképével [31 sorban]
224/2014.ODR.MKEKvt.x.

1973

Pulszky Károly. In: *Művészeti kislexikon*. Szerkesztette: **Lajta** Edit. Felelős szerkesztő: **Nagy** Ildikó. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1973. 500. p. [9 sorban]

1975

Pulszky Ferenc. In: *A Magyar Tudományos Akadémia ragjai 1825-1973*. Összeállította: **Fekete** Géznáné. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, 1975. 227. p. Lezárva: 1974. IV. 30.
Lektorálta: **Várkonyi** Ágnes, **Kónya** Sándor

1983

Pulszky Károly. In: *Művészeti lexikon*. 3. Főszerkesztők: **Zádor** Anna, **Genthon** István. 2. változatlan kiadás. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1983. 845. p. [17 sorban]
ISBN 963-05-2360-4 sorozat
ISBN 963-05-2363-9 III. kötet

1990

Pulszky Károly. In: *Akadémiai kislexikon*. 2. A szerkesztőség vezetője: **Szelle** Béla. Főszerkesztő: **Beck** Mihály, **Peschka** Vilmos. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1990. 472. p. [4 sorban]
ISBN 963-05-5279-5 Összkiadás
ISBN 963-05-5281-9 II. kötet
16776/2=00000323x

1992

P – ky K – ly (PN 1881) = Pulszky Károly. (MITbibl 2. k. 356. p.) P – y K – ly (PN 1881) = Pulszky Károly. (MITbibl. 2. k. 471. p.) In: Sz. **Debreczeni** Kornélia: *Magyar írói álnév lexikon. A magyarországi írók álnevei és egyéb jegyei*. **Gulyás** Pál lexikonának kiegészítése. Budapest: Petőfi Irodalmi Múzeum, 1992. 363. 371. 637. p.

1994

E[gyed] I[lona]: Pulszky Ferenc. In: *Új magyar irodalmi lexikon*. 1. Főszerkesztő: **Péter** László. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1994. 1664. p. [11 sorban]

1996

Southorn, Janet: Pulszky, Károly. In: *The dictionary of art*. 25. Editor Jane **Turner**. London: Maxmillan Publishers Limited; New York: Grove, 1996. 728-729. p.

ISBN 1-884446-00-0

19200/25=00000878.x

Új kiadása: Oxford: Oxford University Press, 2003.

Pulszky Károly. In: *Egyetemes lexikon*. A magyar kiadás főszerkesztője: **Markó** László. Részben javított kiadás. Budapest: Officina Nova – Magyar Könyvklub; Brepols, 1996. 770. p. [4 sorban]

Eredeti kiadás: *Universallexikon*. Gütersloh: Lexikon Verlag, 1994

Szerkesztők: Albert István, ... Basics Beatrix, ... Rappai Zsuzsa, et al.

A szócikkek szerzői: Csorba Csilla, Erki Edit, et al.

Felelős szerkesztő: Menich Zsuzsa

ISBN 963-8185-87-2

36/2017.ODR MKE Kvt. A 496.x

2000

E[gyed] I[lona]: Pulszky Ferenc. In: *Új magyar irodalmi lexikon*. 1. Főszerkesztő: **Péter** László. 2. javított, bővített kiadás. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2000. 1796. p. [11 sorban]

2001

Bibó István – **Kerny** Terézia – **Serfőző** Szabolcs: *A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Intézetének levéltári regesztagyűjteménye repertórium = Catalogue of archival extracts held by the Research Institute of Art History of the Hungarian Academy of Sciences*. Szerkesztette: **Kerny** Terézia és **Serfőző** Szabolcs. Budapest: MTA

Művészettörténeti Kutató Intézet; Argumentum Kiadó nyomdaüzeme, 2001. 136. 159. p.

ISBN 963-7381-80-5

Felelős kiadó: **Beke** László

A-III-5. Pulszky Károly gyűjtése a millenniumi kiállításhoz. OSzK Kézirattára, Quart.Hung. 1509/1-7. kötet

2002

Eisler János: Pulszky Károly. In: *Magyar múzeumi arcképcsarnok. Életrajzok a magyar múzeumügy történetéből*. Főszerkesztő: **Bodó** Sándor, **Viga** Gyula; szerkesztő: **Élesztős** László. Budapest: Pulszky Társaság; Tarsoly Kiadó, 2002. 720-722. p.

22164=163471.x

Pulszky Ferenc 1814-1897. In: *Evangélikus arcképcsarnok*. Szerkesztette: **Tóth-Szöllős** Mihály. Budapest: Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztálya; Gyula: Dürer Nyomda, 2002. 121. p. 1 ill.

ISBN 963-7470-78-6

Arcképével

206/2014.OSzK.x

2003

M[arkó] L[ászló]: Pulszky Károly. In: *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai. 1825-2002.* 2. Főszerkesztő: **Glatz** Ferenc. Budapest: MTA Társadalomkutató Központ – Tudománytár, 2003. 1034-1035. p. arcképével [24 sorban]

22292/2=00179889.x

Pulszky Károly. MNM TF: 2446/1957; Koller Károly, 1898 k. In: *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai. 1825-2002.* 3. Főszerkesztő: **Glatz** Ferenc. Budapest: MTA Társadalomkutató Központ – Tudománytár, 2003. 1523. p.

22292/3=00179891.x

Magyar Nemzeti Múzeum Történelmi Fotótár

2009

Fajcsák Györgyi: *Kínai műgyűjtés Magyarországon a 19. század elejétől 1945-ig.* Budapest: Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum; Eger: M-Print Ltd., 2009. 184-185. p.

(Bibliotheca hungarica artis asiaticae, ISSN 2061-0351 /sorozatszerkesztő: **Fajcsák** Györgyi)

ISBN 978-963-87548-7-5

A kötete szerkesztette: **Bodnár** Zita

Felelős kiadó: **Renner** Zsuzsanna

24490/2=00205115.x

2019

***Pataki** Éva: *Férfiképmás. Kultúrharca a 19. század végein.* Regény. Budapest: Athenaeum Kiadó Kft., 2019. 264. p.

ISBN 978-963-293861-5

[**Pulszky** Károly]

Ismerteti:

***Pataki** Éva: Férfiképmás. Részlet a regényből. *Népszava* 2019. IV. 5.

Pulszky Károly. In: *A Wikipediából, a szabadenciklopédiából*

http://hu.wikipedia.org/wiki/Pulszky_K%C3%A1roly